

Koncernkontoret

Område Information

INSTRUKTION

Process Bedriva
 informationssäkerhetsarbete
Skapad av Emma Svärd
Godkänd av Boel Sjöstrand
Gäller för Region Skåne

Godkänt datum 2025-07-25
Version 1.0
Ärendenummer Ange ärendenummer
Gäller fr.o.m. 2025-07-25
Gäller t.o.m. Ange datum

Instruktion för hantering av patientuppgifter vid ändring av juridiskt kön

Härmed upphävs ”Instruktion Könbyte hantering av
patientuppgifter”, daterat 2018-05-20.

Innehåll

Instruktion för hantering av patientuppgifter vid ändring av juridiskt kön.....	1
1 Bakgrund	3
2 Legala krav.....	3
3 Syfte	3
4 Målgrupp.....	4
5 Rutinbeskrivning.....	4
6 Ansvarsfördelning	4
7 Begreppsdefinitioner.....	6
8 Hänvisningar	6

1 Bakgrund

Processen för att erhålla nytt namn och personnummer efter ändring av juridiskt kön har förenklats i och med Lag (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall. Det är viktigt att patientens identifikation är säkerställd i de informationssystem som hanterar journalhandlingar. Det är också viktigt för sjukvården att ha tillgång till historiken i patientjournalen för att ge en så god och säker vård som möjligt. Region Skåne har flera regionala vårdssystem, därför krävs en regiongemensam hantering av patientuppgifter.

2 Legala krav

Patientdatalagen (SFS 2008:355) och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:40), med ändringar (HSLF-FS 2020:56) om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården, anger att patientjournalen är individuell och ska föras för varje enskild patient. Detta innebär bland annat att journalen alltid måste innehålla uppgift om patientens identitet och alla handlingar i patientjournalen ska därför vara försedda med en entydig personidentifikation (för- och efternamn och personnummer).

Om personnummer saknas eller om identiteten inte kan verifieras på annat sätt, ska hälso- och sjukvården noggrant överväga användning av reservidentitet. Reservidentitet får endast användas om det inte är möjligt att fastställa identiteten på ett tillförlitligt sätt. Se "[Instruktion för identitetskontroll för patient](#)" för vägledning.

Lag (SFS 2024:238) om fastställande av kön i vissa fall och syftar till att förenkla och förbättra processen med att ändra juridiskt kön.

3 Syfte

Instruktionen ska säkerställa en korrekt och enhetlig hantering av journaler vid ändring av juridiskt kön, inklusive hantering av nytt personnummer, för att bidra till:

- Trygg och säker vård genom att samtliga relevanta medicinska uppgifter är tillgängliga
- Sammanhållen dokumentation genom att den medicinska historiken är spårbar mellan tidigare och nytt personnummer
- Informerat patienten om hanteringen av deras uppgifter, se mer under punkt 5 Rutinbeskrivning nedan

4 Målgrupp

Alla vårdenheter och enskilda vårdgivare som använder Region Skånes journalsystem.

5 Rutinbeskrivning

Patientuppgifter ska alltid registreras och dokumenteras under det personnummer som gäller vid vårdkontakten.

När patienten har tilldelats ett nytt personnummer efter ändring av juridiskt kön ska följande tillämpas:

- Befintlig patientjournal ska uppdateras med det nya personnumret
- För tillvägagångssätt gällande uppdatering av personnummer, se respektive systems manual
- Om patienten tillfälligt registrerats med reservnummer ska koppling till det nya personnumret ske så snart folkbokföringen uppdaterats med nytt namn och personnummer. Bevakning och koppling ska ske enligt [”Instruktion för identitetskontroll för patient”](#)

6 Ansvarsfördelning

Verksamhetschef

Säkerställer kännedom och efterlevnad av denna instruktion i verksamheten.

Hälso- och sjukvårdspersonal

- Följer denna instruktion och dokumenterar under korrekt personnummer
- Säkerställer patientinformation i journalen vid ändring av juridiskt kön
- Tillhandahåller information både skriftligt och muntligt till patienter som genomgått eller ska genomgå ändring av juridiskt kön/könsbekräftande behandling om:
 - Risker med att begära förstöring av journal för det tidigare juridiska könet
 - Risker med att ej uppdatera journalen kan komma att ha negativ påverkan på framtida vård och behandling med bäring på tidigare kön, t.ex. deltagande i screeningprogram eller felmedicinering
 - Möjligheten att spärra uppgifter

Patientens rättigheter och ansvar

- Vid framtida vårdkontakter ansvarar patienten för att ge relevant medicinsk information, särskilt om tidigare juridisk könstillhörighet och behandlingar
- Om patienten önskar få tidigare uppgifter under tidigare personnummer/ juridiskt kön, förstörda, gäller sedvanlig process via Inspektionen för vård och omsorg (IVO), se [”Instruktion för journalförstöring och rättelse av journal”](#)

7 Begreppsdefinitioner

- **Ändring av juridiskt kön:** Administrativ process enligt SFS 2024:238 där patienten får nytt personnummer som överensstämmer med könsidentiteten
- **Könsbekräftande behandling:** Professionsföreningen SFTH – Svensk förening för transpersoners hälsa – använder begreppet könsbekräftande behandling istället för könskorrigering. Region Skåne rekommenderar att detta begrepp används i alla dokument och kommunikation

8 Hänvisningar

- Patientdatalagen (SFS 2008:355)
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och personuppgiftsbehandling (HSLF-FS 2016:40, med ändringar (HSLF-FS 2020:56)
- Lag (SFS 2024:238) om fastställande av kön i vissa fall
- [Instruktion för identitetskontroll för patient](#)
- [Instruktion för journalförstöring och rättelse av journal](#)